

Ministerstvo spravedlnosti
České republiky

Výroční zpráva 2024

o činnosti Ministerstva spravedlnosti na úseku
metodiky a dohledové agendy soudních znalců

Verze 2

SRPEN 2025

Zpracovalo: Ministerstvo spravedlnosti,
odbor soudních znalců a tlumočnicků
oddělení metodiky a dohledové agendy znalců a tlumočnicků

Obsah

PŘEHLED ZMĚN	4
1. ÚVOD	5
2. INCIDENTNÍ DOHLED	6
2.1. PODNĚTY A OZNÁMENÍ	6
Kdo posílá podněty a oznámení na znalce: všechny obory 2024	6
Přijaté podněty a oznámení na znalce v roce 2024 podle oborů	7
Odložené věci podle roku nápadu	8
V roce 2024 napadlé a zároveň odložené věci podle důvodu odložení	8
2.2. PŘESTUPKOVÁ ŘÍZENÍ	9
Přestupková řízení zahájená v roce 2024	9
Řízení zahájená a skončená v roce 2024	10
Rozhodnutí vydaná v přestupkovém řízení v roce 2024	10
Rozhodnutí v přestupkovém řízení, která v roce 2024 nabyla právní moci	11
Pravomocná rozhodnutí podle oborů a odvětví	11
Pravomocná rozhodnutí podle spáchaného přestupku	12
Pravomocná rozhodnutí podle přestupku: shrnutí	14
Přestupková řízení, která v roce 2024 nabyla právní moci	15
Skončená řízení v roce 2024 podle roku nápadu	15
Délka přestupkových řízení zahájených a skončených v roce 2024	16
Udělené pokuty v roce 2024	16
3. EVIDENCE ZNALECKÝCH ÚKONŮ	17
Evidence znaleckých úkonů (SEZNAT)	17
3.1. POSUDKY ZADANÉ A ZPRACOVANÉ V ROCE 2024	18
Zadané posudky podle oborů	19
Zpracované posudky podle oborů	19
Znalecké subjekty	20
Poměr mezi počtem znaleckých subjektů a počtem zadaných znaleckých posudků	21
3.2. NEJVYTIŽENĚJŠÍ OBORY: EKONOMIKA A ZDRAVOTNICTVÍ	21
3.3. SOUDNÍ PSYCHIATRIE	23
Počty znalců podle počtu zpracovaných posudků v roce 2024 v odvětví psychiatrie	24
Počet znalců v odvětví psychiatrie podle krajů ČR	24
Věkové složení znalců v odvětví psychiatrie	26

Zadavatelé posudků v odvětví psychiatrie.....	26
Věcné zaměření psychiatrických posudků	27
3.4. SOUDNÍ PSYCHOLOGIE	28
Rozdělení znalců v krajích (bez znaleckých ústavů)	30
Histogram roku narození, dokončení studia a jmenování znalců	31
Podněty a oznámení na znalce v oboru psychologie	31
4. ZÁVĚR.....	34

PŘEHLED ZMĚN

Kapitola	Bližší určení změny	Odůvodnění změny
3.	Doplnění subkapitoly 3.4. Soudní psychologie	Doplnění informací k oboru psychologie z důvodu vytíženosti oboru, jeho propojení s oborem zdravotnictví/odvětvím psychiatrie a pozornosti, která oběma oblastem věnována.

1. ÚVOD

Ministerstvo je pověřeno podle § 35 odst. 1 zákona č. 254/2019 Sb., *o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech* (dále jen „ZnalZ“), vykonávat dohled nad výkonem znalecké činnosti. Podle odst. 2 téhož ustanovení ministerstvo prověřuje, zda znalci postupují v souladu se ZnalZ, právními předpisy vydanými k jeho provedení a obecně uznávanými postupy a standardy daného oboru a odvětví.

K provedení ZnalZ byly vydány tyto předpisy:

Vyhláška č. 503/2020 Sb., *o výkonu znalecké činnosti*

Vyhláška č. 504/2020 Sb., *o znalečném*

Vyhláška č. 505/2020 Sb., *kteou se stanoví seznam znaleckých odvětví jednotlivých znaleckých oborů, jiná osvědčení odborné způsobilosti, osvědčení vydaná profesními komorami a specializační studia pro obory a odvětví*

Podle § 42 odst. 1 ministerstvo projednává přestupky podle ZnalZ. Přestupky, kterých se mohou znalci dopustit, jsou uvedeny v § 39 odst. 1 ZnalZ pod body a) až o). Přestupky, kterých se mohou dopustit jiné osoby, než znalci jsou uvedeny v § 41 odst. 1 ZnalZ pod body a) až d). Informace o přestupkových řízeních jsou uvedeny v části 2.2 zprávy.

Podle § 42 správního řádu je správní orgán povinen přijímat podněty, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední. Ministerstvo přijímá podněty směřující proti osobám, které porušily ustanovení ZnalZ.

Podle § 36 odst. 1 ZnalZ má orgán veřejné moci povinnost oznámit bez zbytečného odkladu ministerstvu, zjistí-li skutečnosti nasvědčující tomu, že v souvislosti s výkonem znalecké činnosti došlo k porušení ZnalZ.

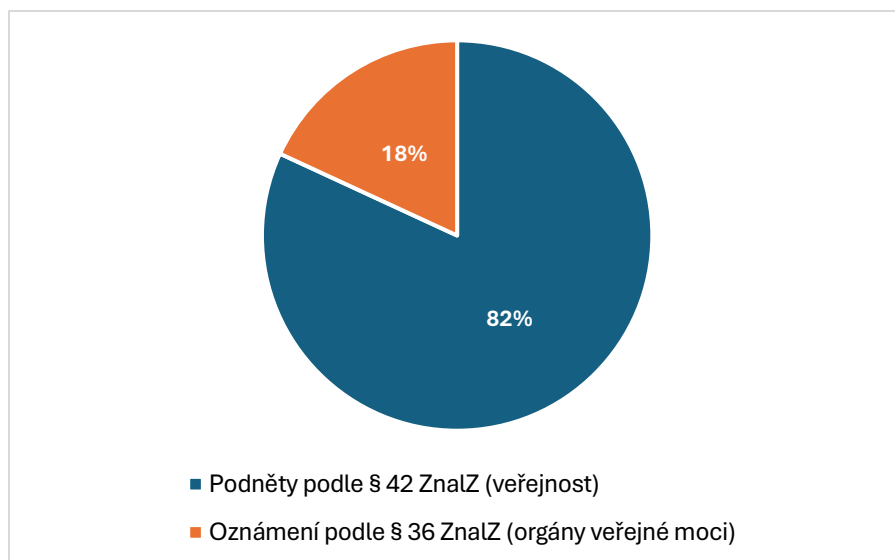
2. INCIDENTNÍ DOHLED

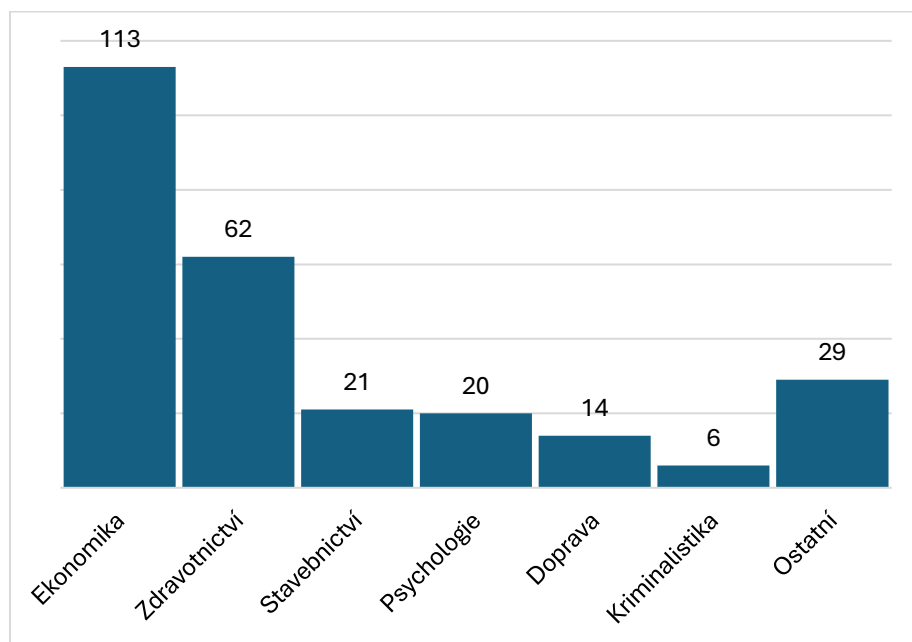
Incidentní (následný) dohled reaguje na došlé podněty k zahájení řízení z moci úřední (§ 42 správního řádu) a na oznámení orgánů veřejné moci (§ 36 ZnalZ).

2.1. PODNĚTY A OZNÁMENÍ

Kdo posílá podněty a oznámení na znalce: všechny obory 2024

Podněty podle § 42 ZnalZ (veřejnost)	217	82 %
Oznámení podle § 36 ZnalZ (orgány veřejné moci)	48	18 %
Celkem	265	100 %

Přijaté podněty a oznámení na znalce v roce 2024 podle oborů

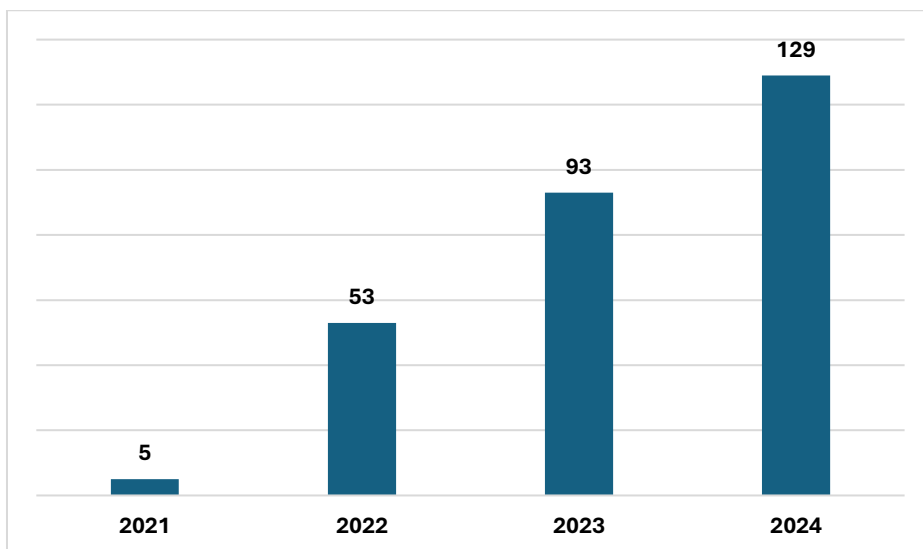
Podrobné rozložení podnětů a oznámení na znalce uvádí tabulka níže:

Obor	Počet přijatých podnětů	Podíl
Ekonomika	113	42,6 %
Zdravotnictví	62	23,4 %
Stavebnictví	21	7,9 %
Psychologie	20	7,5 %
Doprava	14	5,3 %
Kriminalistika	6	2,3 %
Geodézie a kartografie	3	1,1 %
Výtvarné umění	3	1,1 %
Dřevo	2	0,8 %
Elektronika a elektrotechnika	2	0,8 %
Písmoznalectví	2	0,8 %
Sport	2	0,8 %
Energetika	1	0,4 %
Kultura	1	0,4 %
Kybernetická bezpečnost	1	0,4 %
Projektování	1	0,4 %
Sociální (společenské) vědy	1	0,4 %
Textilile, textil a obuv	1	0,4 %
Zemědělství	1	0,4 %
Životní prostředí vč. přírody a krajiny	1	0,4 %
Osoba není v evidenci, ostatní	7	2,6 %
Celkem podnětů	265	100,0 %

Odložené věci podle roku nápadu

V roce 2024 Ministerstvo spravedlnosti odložilo celkem 280 věcí napadlých v letech 2021-2024. Rozdělení odložených věcí podle jednotlivých let je uveden v následující tabulce a grafu.

Rok nápadu	Počet odložených věcí	Podíl
2021	5	2 %
2022	53	19 %
2023	93	33 %
2024	129	46 %
Celkem	280	100 %

V roce 2024 napadlé a zároveň odložené věci podle důvodu odložení

Z 265 podnětů a oznámení na znalce napadlých v roce 2024 bylo odloženo celkem 129. Podíl důvodů odložení na celkovém počtu odložených věcí je znázorněn v následující tabulce.

Důvod odložení	Počet odložených věcí	Podíl
Podnět neodůvodňoval zahájení řízení o přestupku	122	95 %
Odpovědnost za přestupek zanikla	7	5 %
Celkem	129	100 %

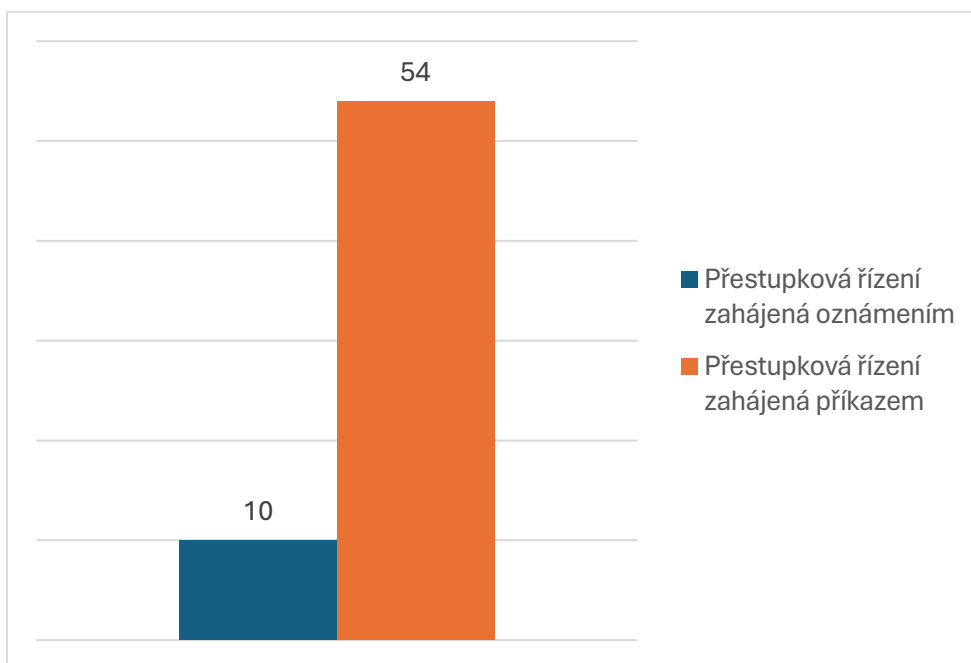
2.2. PŘESTUPKOVÁ ŘÍZENÍ

Podle § 42 odst. 1 ministerstvo projednává přestupky podle ZnalZ. Přestupky, kterých se mohou znalci dopustit, jsou uvedeny v § 39 odst. 1 ZnalZ pod body a) až o). Přestupky, kterých se mohou dopustit jiné osoby než znalci, jsou uvedeny v § 41 odst. 1 ZnalZ pod body a) až d).

Přestupková řízení zahájená v roce 2024

V roce 2024 ministerstvo zahájilo se znalci celkem 64 přestupkových řízení. Většina řízení byla zahájena příkazem podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

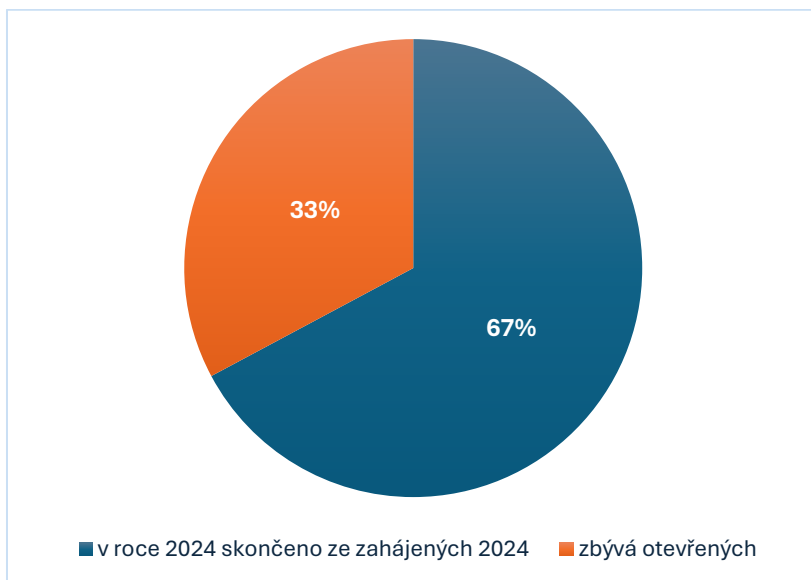
Způsob zahájení	Počet	Podíl
Přestupková řízení zahájená oznámením	10	16 %
Přestupková řízení zahájená příkazem	54	84 %
Celkem zahájeno přestupkových řízení	64	100 %

V 16 případech, což představuje 28 %, byl proti vydanému příkazu podán odpor, čímž byl příkaz zrušen a řízení pokračovalo.

Řízení zahájená a skončená v roce 2024

	Počet řízení	Podíl
Zahájeno	64	100 %
Skončeno	43	67 %
Pokračuje v dalším roce	21	33 %

Rozhodnutí vydaná v přestupkovém řízení v roce 2024

Celkový počet vydaných rozhodnutí

Forma rozhodnutí	Počet	Podíl
Příkaz	54	48 %
Rozhodnutí (meritorní)	49	43 %
Usnesení o zastavení řízení	11	9 %
Celkem vydáno	114	100 %

Podané opravné prostředky

Forma opravného prostředku	Počet vydaných rozhodnutí	Počet podaných opravných prostředků	Podíl
Odpor proti příkazu	54	16	30 %
Rozklad proti merit rozhodnutí	49	9	18 %

Jak je uvedeno v tabulkách výše, ministerstvo v roce 2024 vydalo celkem 114 rozhodnutí. Z toho 54 příkazů, 49 meritorních rozhodnutí a 11 usnesení o zastavení řízení. Skoro proti třetině příkazů (proti 30 %) podali obvinění odpor. Naproti tomu proti meritorním rozhodnutím podali obvinění rozklad pouze v 18 % případů. Proti usnesení o zastavení řízení nebyl podán žádný rozklad.

Rozhodnutí v přestupkovém řízení, která v roce 2024 nabyla právní moci

Celkový počet rozhodnutí, která nabyla právní moci

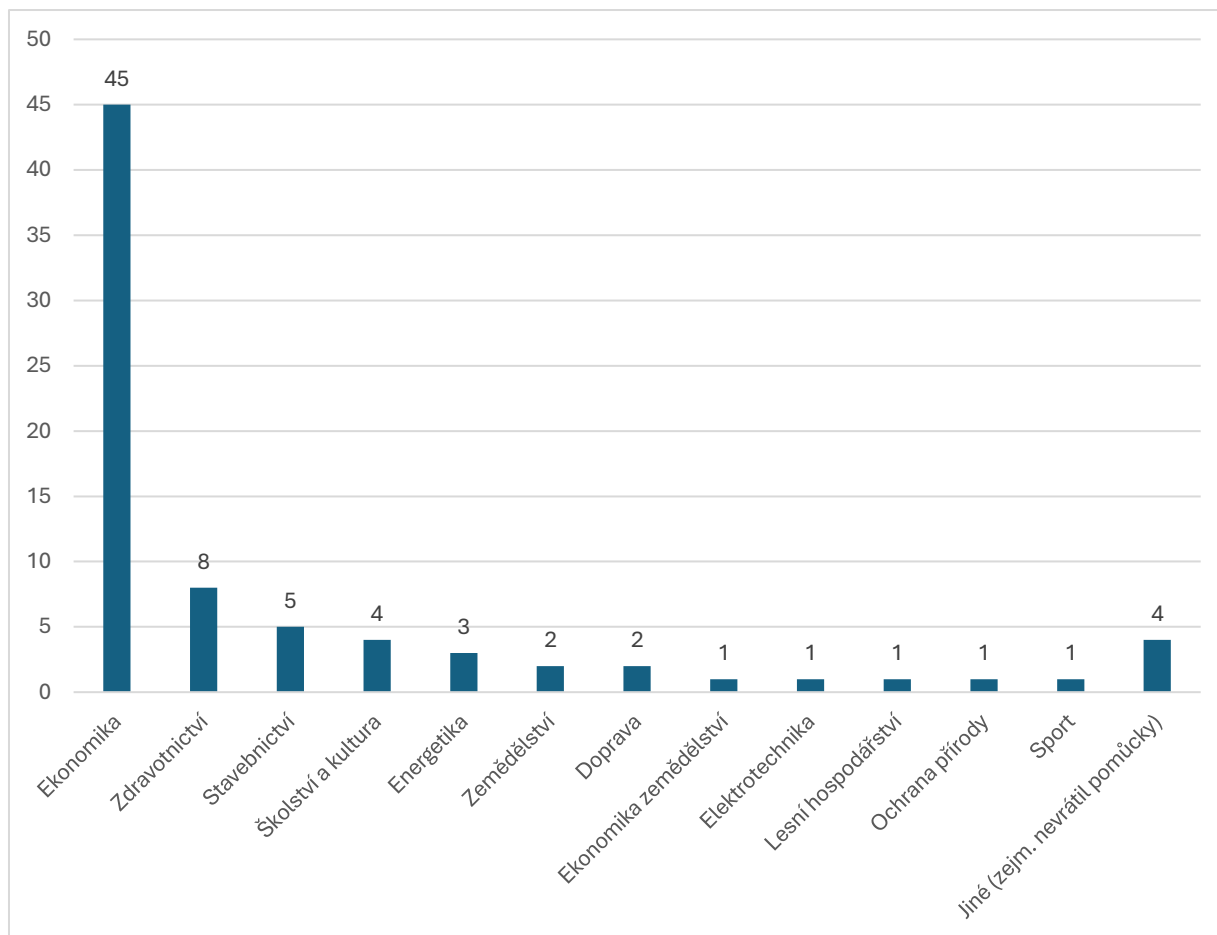
Forma rozhodnutí	Počet	Podíl
Příkaz	36	46 %
Rozhodnutí (meritorní)	31	40 %
Usnesení o zastavení řízení	11	14 %
Celkem vydáno	78	100 %

Pravomocná rozhodnutí podle oborů a odvětví

V roce 2024 nabylo právní moci 78 rozhodnutí. Obory a odvětví jsou v rozhodnutích zastoupena přibližně ve stejných poměrech, které odpovídají počtům posudků zpracovávaných v jednotlivých oborech a odvětvích. Z tabulky je patrné, že v oboru zdravotnictví byla 4 z 8 rozhodnutí vydána v odvětví psychiatrie. V oboru ekonomika bylo 44 rozhodnutí vydáno v odvětví ceny a odhady, pouze jedno v odvětví mzdy.

Graf shrnuje data uvedená v tabulce na úrovni oborů.

Obor	Odvětví	Počet	Podíl
Ekonomika	ceny a odhady	44	56 %
Ekonomika	mzdy	1	1 %
Stavebnictví	stavby obytné a průmyslové	5	6 %
Zdravotnictví	psychiatrie	4	5 %
Zdravotnictví	zdravotnická odvětví různá	4	5 %
Školství a kultura	psychologie	4	5 %
Jiné (zejm. nevrátil pomůcky)		4	5 %
Energetika		3	4 %
Zemědělství	ovocnářství a zahradnictví	2	3 %
Doprava	doprava silniční	2	3 %
Ekonomika zemědělství		1	1 %
Elektrotechnika		1	1 %
Lesní hospodářství	myslivost	1	1 %
Ochrana přírody		1	1 %
Sport		1	1 %
Celkem		78	100 %

Pravomocná rozhodnutí podle spáchaného přestupku

Celkový počet přestupků (69) není totožný s počtem rozhodnutí (78), neboť některá rozhodnutí postihují jednání ve vícečinném souběhu. Dále je třeba vzít v potaz, že 11 přestupkových řízení bylo zastaveno. Většina přestupků byla posuzována již podle zákona č. 264/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech. Přesto v tomto roce dobíhala ještě řízení posuzovaná podle zákona č. 36/1967 o znalcích a tlumočnících.

Přestupky podle zákona č. 264/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech:

Přestupek ¹	Popis přestupku	Počet	Podíl
§ 39 odst. 1 písm. b) ZnalZ)	1) Porušení povinnosti vykonávat znaleckou činnost s odbornou péčí, nezávisle, nestranně nebo osobně	35	61,4 %

¹ S ohledem na jejich odlišný charakter, rozdělujeme v případě přestupků podle § 39 odst. 1 písm. b) ZnalZ, příp. § 25a odst. 1 písm. a) ZZT nebo § 25b odst. 1 písm. a) ZZT tyto přestupky na 2 části: 1) porušení povinnosti vykonávat znaleckou činnost s odbornou péčí, nezávisle, nestranně nebo osobně, resp. vykonávat znaleckou činnost řádně, v oboru a odvětví pro které byli (znalci) jmenováni 2) porušení povinnosti vykonat znaleckou činnost ve stanovené době, resp. lhůtě.

§ 39 odst. 1 písm. b) ZnalZ	2) Porušení povinnosti vykonat znaleckou činnost ve stanovené době	11	19,3 %
§ 39 odst. 1 písm. l) ZnalZ	Neoprávněné opatření listiny, která není znaleckým posudkem, znaleckou pečeti	3	5,3 %
§ 39 odst. 1 písm. a) ZnalZ	Porušení povinnosti vykonávat znaleckou činnost v oboru, odvětví, případně specializaci, pro které má oprávnění vykonávat znaleckou činnost	2	3,5 %
§ 39 odst. 1 písm. e) ZnalZ	Porušení oznamovací povinnosti podle § 18 ZnalZ (podjatost)	2	3,5 %
§ 39 odst. 1 písm. g) ZnalZ	Porušení povinnosti mlčenlivosti podle § 20 ZnalZ	1	1,8 %
§ 39 odst. 1 písm. i) ZnalZ	Porušení oznamovací povinnosti podle § 24 ZnalZ (skutečnosti, které mohou vést k pozastavení nebo zániku znaleckého oprávnění)	1	1,8 %
§ 39 odst. 1 písm. k) ZnalZ	Porušení povinnosti podle § 28 ZnalZ opatřit znalecký posudek všemi požadovanými náležitostmi	1	1,8 %
§ 41 odst. 1 písm. c) ZnalZ	Porušení povinnosti odevzdat po zániku znaleckého oprávnění znaleckou pečeť, průkaz a podklady sloužící pro vypracování znaleckého posudku	1	1,8 %
Celkem		57	100,00 %

Přestupky podle zákona č. 36/1967 o znalcích a tlumočnících (ZZT):

Přestupek	Popis přestupku	Počet	Podíl
§ 25a odst. 1 písm. a) ZZT	1) Porušení znalce, fyzické osoby, vykonávat znaleckou činnost řádně, v oboru a odvětví pro které byli jmenováni	8	66,7 %
§ 25b odst. 1 písm. a) ZZT	1) Porušení znalce, právnické osoby vykonávat znaleckou činnost řádně, v oboru a odvětví pro které byly jmenovány	4	33,3 %
Celkem		12	100,00 %

Pravomocná rozhodnutí podle přestupku: shrnutí

Tabulka shrnuje podíly typů přestupků na celkovém počtu 69 přestupků.

Přestupek	Počet	Podíl
1) porušení povinnosti vykonávat znaleckou činnost s odbornou péčí	47	68 %
2) porušení povinnosti dodat posudek ve stanovené lhůtě	11	16 %
3) neoprávněné použití znalecké pečeti	3	4 %
4) vypracování posudku ve věci, v níž byl znalec podjatý	2	3 %
5) porušení povinnosti vykonávat znaleckou činnost v oboru, odvětví, specializaci, pro které má znalec oprávnění	2	3 %
6) porušení povinnosti mlčenlivosti	1	1 %
7) porušení povinnosti opatřit znalecký posudek podstatnými náležitostmi	1	1 %
8) porušení povinnosti opatřit znalecký posudek podstatnými náležitostmi	1	1 %
9) porušení povinnosti odevzdat znalecké pomůcky po ukončení činnosti	1	1 %
Celkem	69	100 %

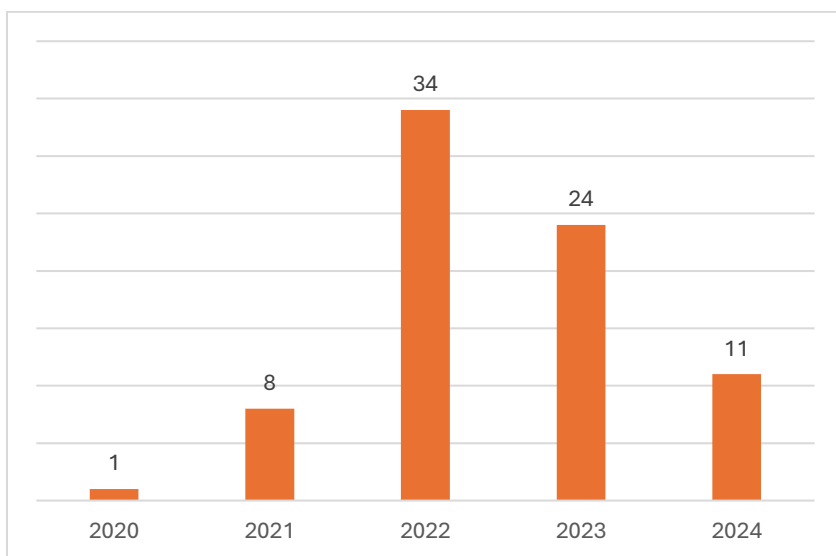
Přestupková řízení, která v roce 2024 nabyla právní moci

V roce 2024 bylo skončeno celkem 78 přestupkových řízení. Právní moci nabylo 36 příkazů a 42 rozhodnutí o přestupku. Ze 42 rozhodnutí se 11 týkalo zastavení přestupkového řízení.

Věci napadlé v letech 2022 a 2023 představovaly 75% podíl na věcech skončených v roce 2024.

Skončená řízení v roce 2024 podle roku nápadu

Rok nápadu	Počet	Podíl
2020	1	1 %
2021	8	10 %
2022	34	44 %
2023	24	31 %
2024	11	14 %
Celkem	78	100 %

Z uvedených dat vyplývá, že činnost ministerstva je zatížena nedodělkami z minulosti. V roce 2024 byly vyřizovány v největší míře věci napadlé roku 2022 a 2023, část podnětů napadlých v roce 2024 čeká na vyřízení. Tato situace vznikla tím, že počátkem roku 2021, kdy s účinností ZnalZ přešel dohled z krajských soudů na ministerstvo, předaly krajské soudy ministerstvu všechny nevyřízené podněty. Odbor znalců a tlumočnicků v této přechodné době působil stále jako odvolací orgán podle zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, a vyřizoval v druhém stupni odvolání proti rozhodnutím krajských soudů. Zároveň převzal novou agendu od krajských soudů a vyřizoval bezpočet dotazů stran nového zákona, který přinesl řadu změn a povinností. Protože personální kapacity odboru nedostačovaly na výkon veškeré nové agendy, vznikl skluz ve vyřizování podnětů k zahájení řízení z moci úřední. Situace se postupně stabilizuje.

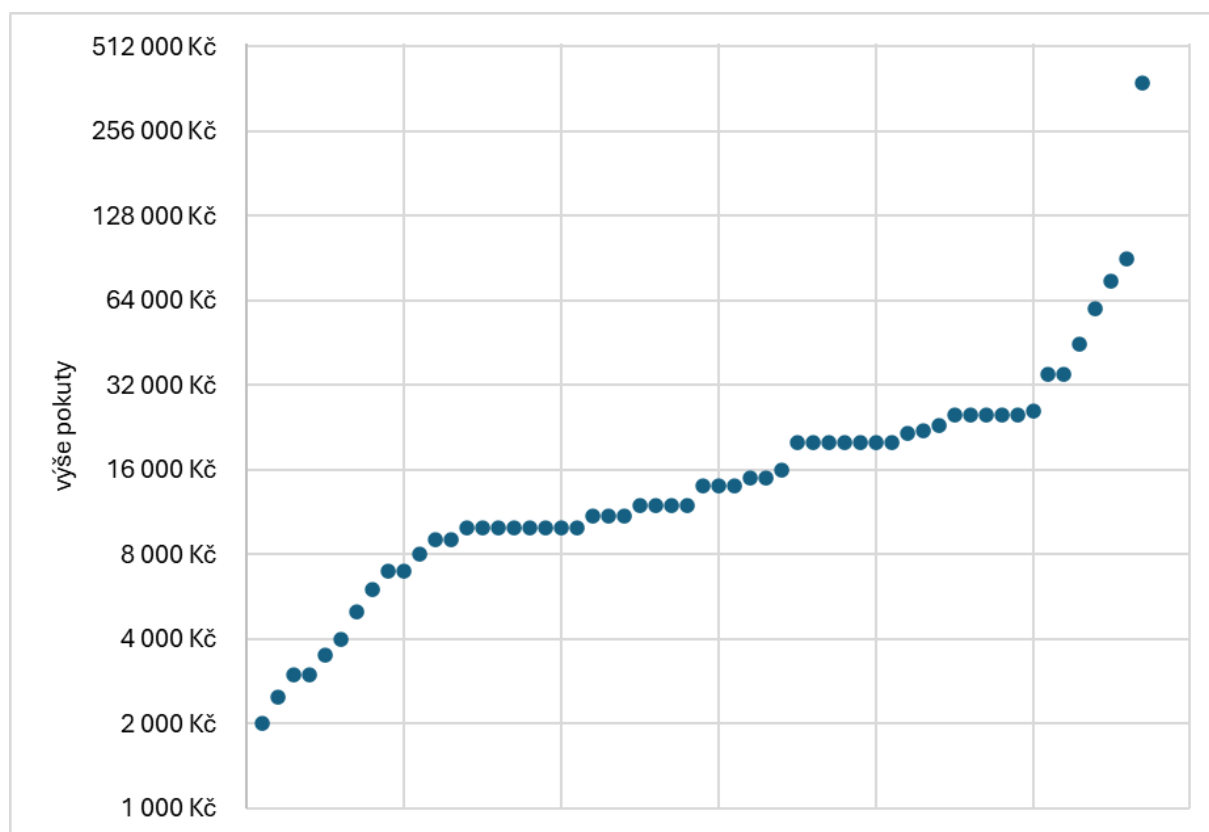
Délka přestupkových řízení zahájených a skončených v roce 2024

V roce 2024 bylo zahájeno a skončeno 43 přestupkových řízení. Průměrná délka těchto řízení zahájených a ukončených v roce 2024 byla 28,7 dne, medián 9 dnů.

37 řízení se pohybovalo v délce 9–60 dnů. Největší část těchto řízení tvoří řízení zahájená příkazem (36). Délka řízení zahájených oznámením o zahájení přestupkového řízení se většinou pohybovala v rozmezí od 64-120 dnů. 2 řízení měla délku trvání v rozmezí 220-290 dnů.

Udělené pokuty v roce 2024

Pravomocnými rozhodnutími bylo v roce 2024 uloženo 57 pokut v celkové výši 1 395 500,00 Kč. Průměrná výše pokuty byla 24 482,46 Kč. Medián uložených pokut byl 14 000 Kč.

3. EVIDENCE ZNALECKÝCH ÚKONŮ

Evidence znaleckých úkonů (SEZNAT)

Ministerstvo je správcem elektronické evidence posudků. Ustanovení § 29 ZnalZ stanoví, jaké údaje se do elektronické evidence zapisují. Evidence obsahuje veřejnou a neveřejnou část. Veřejné údaje jsou dálkově přístupné.

Veřejné údaje v evidenci jsou:

- ✓ Celkový počet zpracovaných znaleckých posudků v jednotlivých letech
- ✓ Celkový počet zadaných, dosud nezpracovaných znaleckých posudků

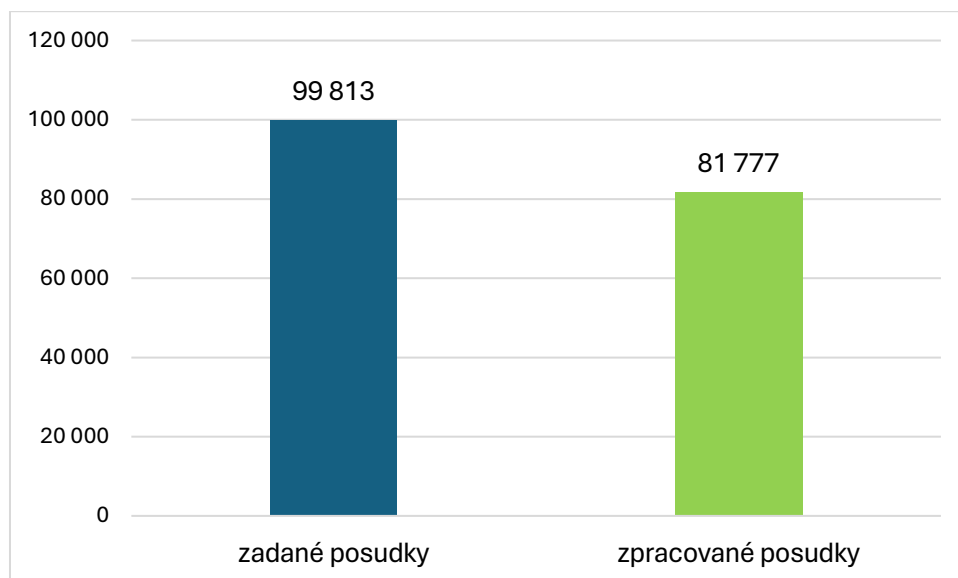
Neveřejné údaje v evidenci jsou:

- ✓ Den zadání znaleckého posudku
- ✓ Den podání znaleckého posudku, případně den podání vysvětlení, den doplnění znaleckého posudku
- ✓ Předmět znaleckého posudku
- ✓ Obor, odvětví, případně specializace, ve kterých je posudek podáván
- ✓ Zadavatel znaleckého posudku
- ✓ Znalec a osoby, které se na zpracování posudku podílely
- ✓ Termín pro vyhotovení znaleckého posudku
- ✓ Číslo jednací, pod kterým se vede věc, v níž má být posudek předložen před orgánem veřejné moci
- ✓ Údaj o vyúčtování a přiznaném znalečném
- ✓ Celkový počet znaleckých posudků zpracovaných v jednotlivých letech znalcem pro orgány veřejné moci
- ✓ Celkový počet znaleckých posudků zpracovaných v jednotlivých letech znalcem pro jiné zadavatele, než jsou orgány veřejné moci
- ✓ Počet zadaných, ale dosud nezpracovaných znaleckých posudků, jejichž vypracování zadaly orgány veřejné moci
- ✓ Počet zadaných, ale dosud nezpracovaných znaleckých posudků, jejichž vypracování zadali jiní zadavatelé než orgány veřejné moci

Z elektronické evidence byly vytvořeny níže uvedené statistiky o počtech znalců a znaleckých posudků v roce 2024.

3.1. POSUDKY ZADANÉ A ZPRACOVANÉ V ROCE 2024

Za rok 2024 je v evidenci zapsáno celkem 99 813 zadaných znaleckých posudků a 81 177 zpracovaných znaleckých posudků.

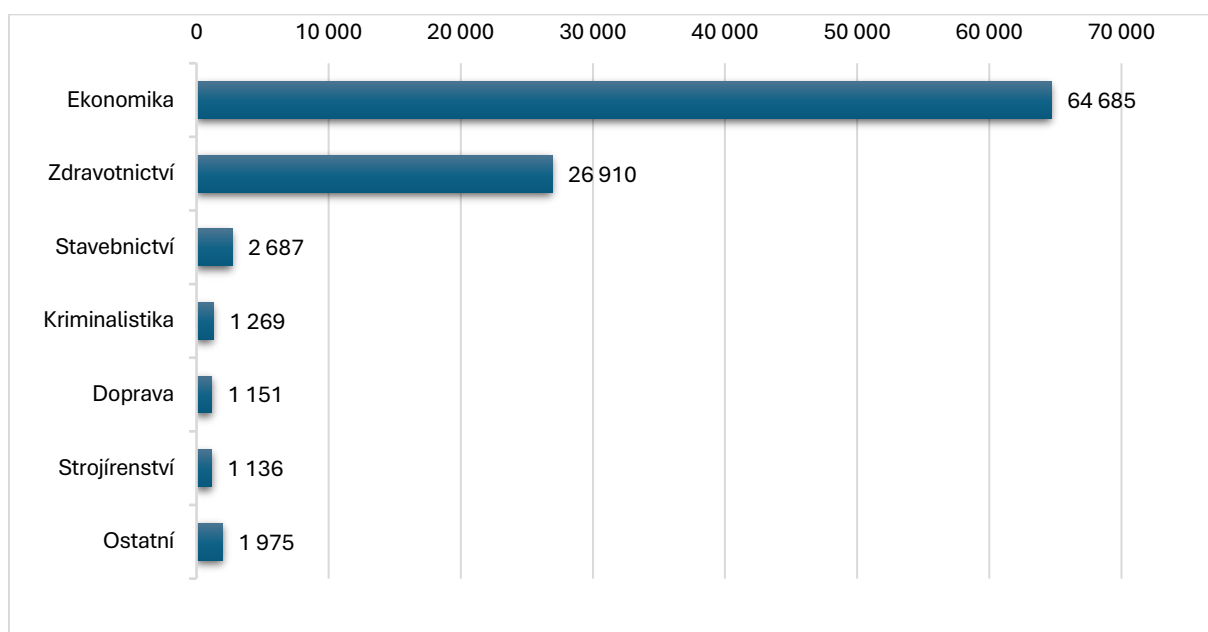
V evidenci je zapsáno o 18 636 méně vyhotovených posudků než zadaných posudků. Uvedený rozdíl může být způsoben následujícími skutečnostmi:

1. **Stornování posudků.** Zadání části posudků bylo stornováno, jedná se asi o 2,35 % posudků;
2. **Chyby v evidenci.** Znalci zapisují do evidence s různou mírou pečlivosti. Ministerstvo zaznamenalo případy, kdy znalci do evidence nezapsali odevzdání posudku, takže znalecký úkon, který byl splněn, se v evidenci jeví jako nedokončený. Ministerstvo také zaznamenalo, že někteří znalci se staví odmítavě buď k elektronické evidenci jako takové, nebo k rozsahu, v jakém ji mají ze zákona vést, a proto zapisování do evidence bojkotují či redukují.
3. **Meziroční překryv.** Část posudků zadaných v roce 2024 měla stanovenou lhůtu pro odevzdání posudku v roce 2025, zároveň část posudků zadaných v roce 2023 měla lhůtu pro odevzdání stanovenou v roce 2024.

Protože údaje vztahující se k zadaným posudkům považujeme za spolehlivější, pracujeme v tomto dokumentu primárně s těmito údaji.

Zadané posudky podle oborů

Obor	Počet posudků	Podíl
Ekonomika	64 685	65 %
Zdravotnictví	26 910	27 %
Stavebnictví	2 687	3 %
Kriminalistika	1 269	1 %
Doprava	1 151	1 %
Strojírenství	1 136	1 %
Ostatní	1 975	2 %
Celkem zadaných posudků	99 813	100,00 %

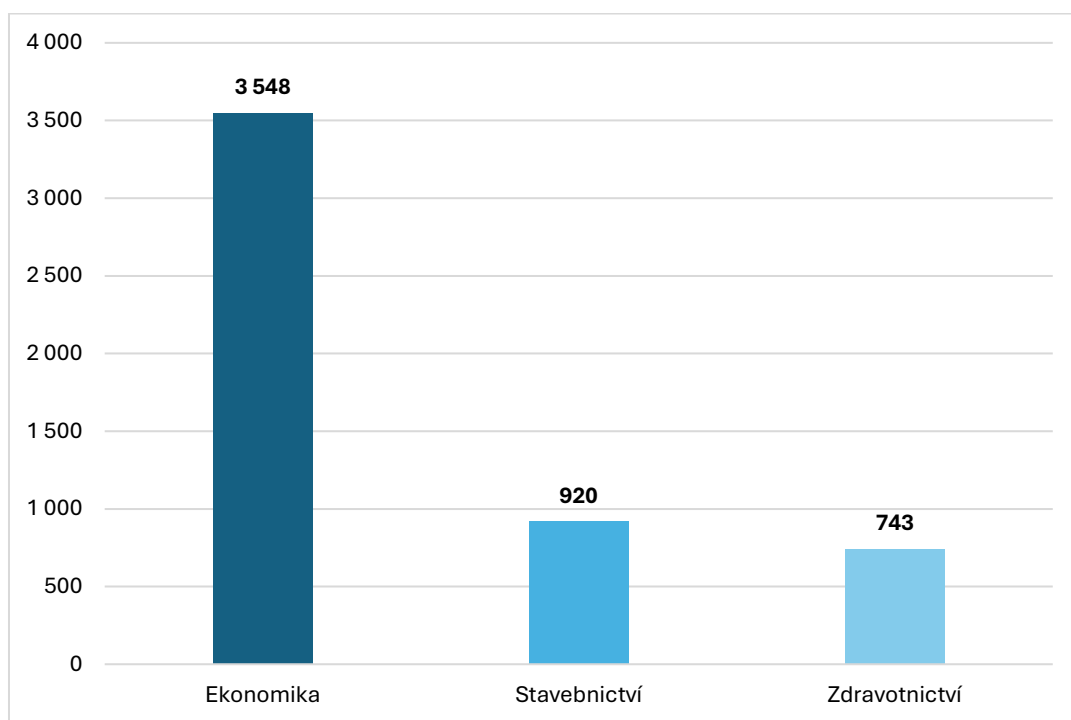
Zpracované posudky podle oborů

Obor	Počet posudků	Podíl
Ekonomika	52 480	65 %
Zdravotnictví	22 172	27 %
Stavebnictví	2 183	3 %
Kriminalistika	1 346	2 %
Doprava	1 045	1 %
Strojírenství	920	1 %
Ostatní	1 031	1 %
Celkem zpracovaných posudků	81 177	100 %

Znalecké subjekty

Znaleckými subjekty rozumíme všechny osoby, které mají oprávnění k výkonu znalecké činnosti, tedy znalce fyzické osoby, znalecké kanceláře a znalecké ústavy. Níže jsou uvedeny počty znaleckých subjektů u oborů, které jsou podle počtu zadaných posudků nejžádanější. Pro zpřesnění uvádíme počet jednotlivých typů subjektů.

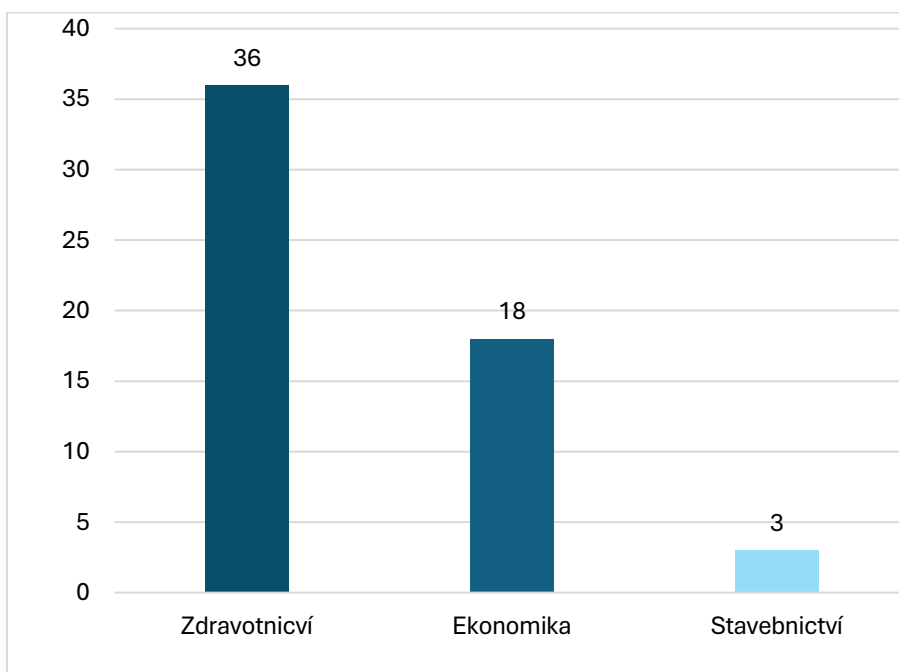
Obor	Počet subjektů celkem	fyzických osob	ústavů	kanceláří
Ekonomika	3 548	3 464	17	67
Stavebnictví	920	892	13	15
Zdravotnictví	743	720	20	3

Poměr mezi počtem znaleckých subjektů a počtem zadáných znaleckých posudků

Poměříme-li v jednotlivých oborech počet znaleckých subjektů s počtem zadáných posudků, dojdeme k hodnotě vyjadřující hypotetickou vytíženost znalců v jednotlivých oborech, která by platila za předpokladu, že by všichni znalci v daném oboru zpracovali za rok stejné množství znaleckých posudků. Jak znázorňují tabulka a graf níže, počet posudků připadajících za znalecký subjekt se značně liší. Počet posudků připadajících na znalecký subjekt v oboru zdravotnictví je dvojnásobný než v oboru ekonomika a více než desetinásobný než v oboru stavebnictví.

Obor	Počet posudků na znalecký subjekt
Zdravotnictví	36
Ekonomika	18
Stavebnictví	3

3.2. NEJVYTÍŽENĚJŠÍ OBORY: EKONOMIKA A ZDRAVOTNICTVÍ

Obor ekonomika byl v roce 2024 co do počtu zadáných znaleckých posudků nejvytíženějším oborem. V roce 2024 představovaly posudky zadané v oboru ekonomika 65 % všech zadáných posudků. Z posudků zadáných v oboru ekonomika bylo minimálně 65 %² posudků z odvětví ceny a odhady, tedy jejich předmětem bylo ocenění.

Druhým nejvytíženějším oborem z hlediska počtu zadáných znaleckých posudků byl v roce 2024 obor zdravotnictví. Posudky zadané v tomto oboru představovaly 27 % z celkového počtu

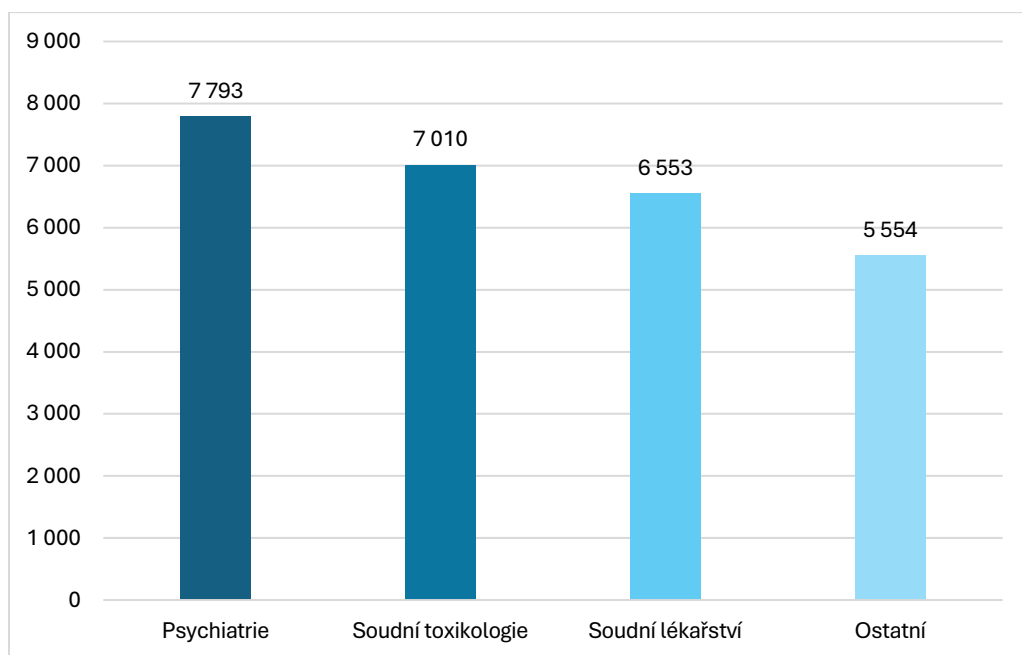
² Znalci mají ze zákona povinnost zapisovat do evidence odvětví, zároveň se v evidenci jedná o údaj propustný, který mnoho znalců nevyplňuje. Proto z evidence známe minimální údaj, skutečný údaj bude dle našeho odhadu mnohem vyšší.

posudků zadaných v tomto roce. V tabulce níže je uvedeno rozdělení zadaných znaleckých posudků v oboru zdravotnictví dle odvětví.

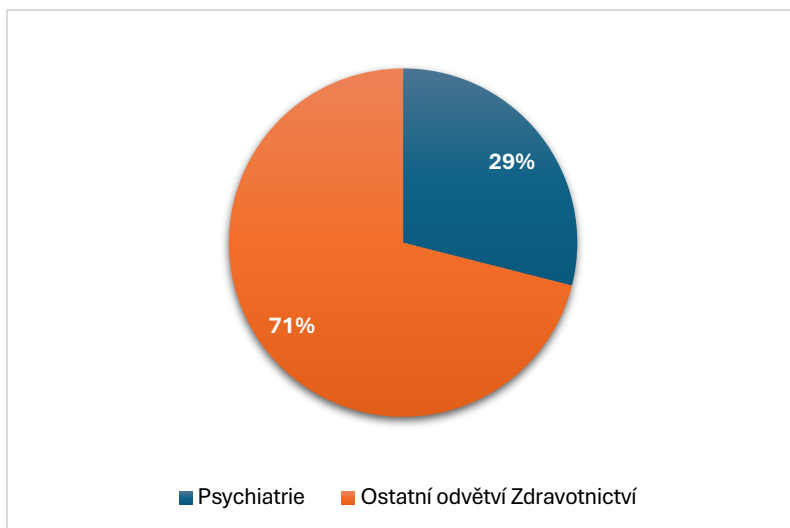
Posudky zadané v oboru zdravotnictví v roce 2024 dle odvětví

Odvětví	Počet posudků	Podíl
Psychiatrie	7 793	29 %
Soudní toxikologie	7 010	26 %
Soudní lékařství	6 553	24 %
Ostatní	5 554	21 %
CELKEM	26 910	100 %

3.3. SOUDNÍ PSYCHIATRIE

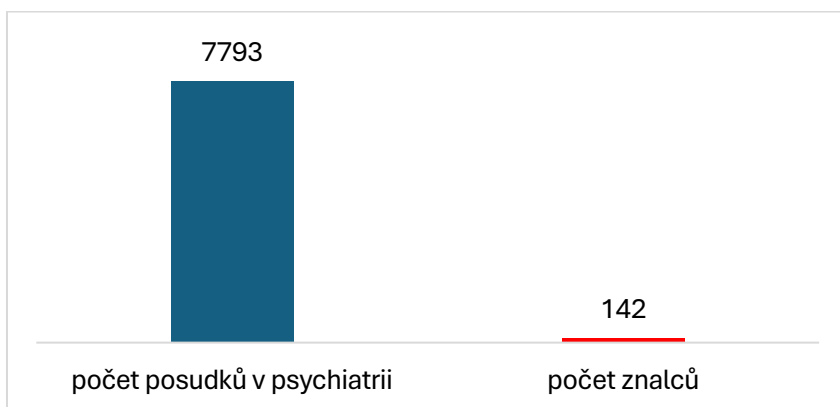
Psychiatrie s podílem 29 % byla v roce 2024 nejvytíženějším oddělením z oboru zdravotnictví.

V oddělení psychiatrie bylo v roce 2024 zadáno 7 793 posudků.

Znaleckých subjektů v tomto oddělení bylo dle evidence posudků v roce 2024 aktivních 142, z toho 4 ústavy a 1 kancelář. Z pěti ve skutečnosti zapsaných ústavů má jeden pozastavený výkon znalecké činnosti na vlastní žádost.

Ústavy a kancelář zpracovaly v roce 2024 dohromady 424 posudků, což představuje 6,4 % z celkového počtu 6 667 posudků, které byly v oddělení psychiatrie v roce 2024 vypracovány.

Ze srovnání počtu zadaných znaleckých posudků s počtem znaleckých subjektů plyne, že na jeden znalecký subjekt v oddělení psychiatrie připadá 55 posudků. Data zapsaná do evidence ukazují, že rozložení činnosti mezi znalce není rovnoměrné. Tabulka níže ukazuje, že 36 znalců, včetně jednoho ústavu nevypracovalo v roce 2024 žádný znalecký posudek, zatímco 7 znalců vypracovalo více než 200 posudků za rok, jeden z nich dokonce více než 400 posudků za rok.

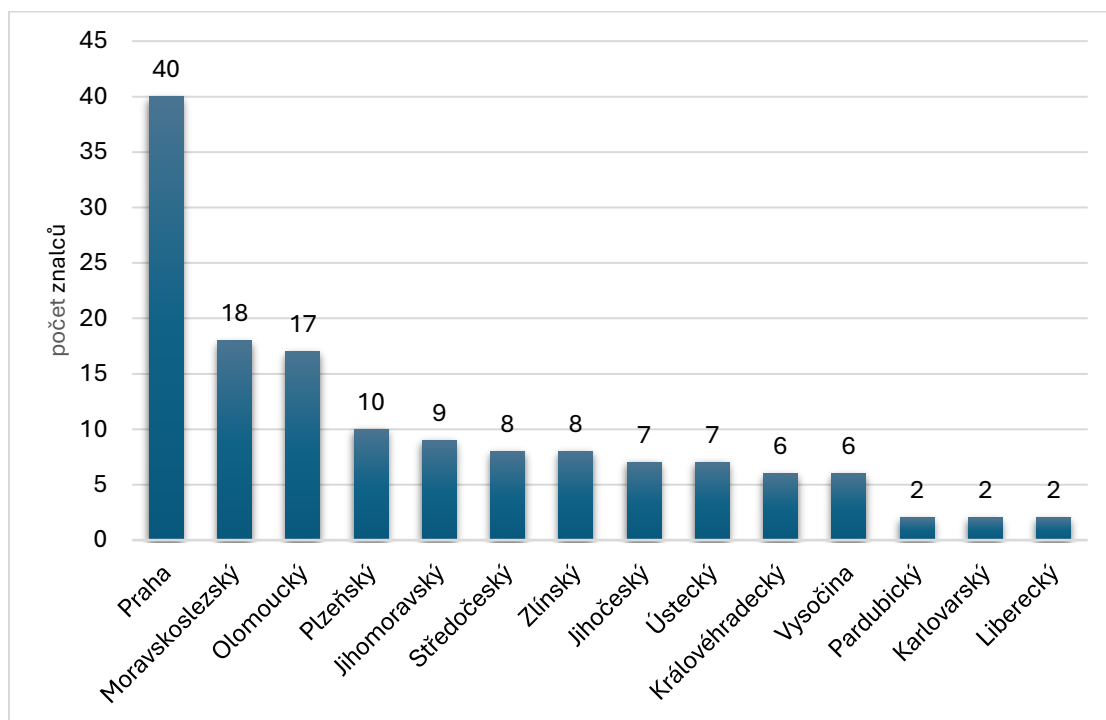
Počty znalců podle počtu zpracovaných posudků v roce 2024 v odvětví psychiatrie

Počet znalců	Počet posudků	Z toho ústav/kancelář
36	0	z toho 1 ústav
26	1 až 10	z toho 1 ústav
20	11 až 30	z toho 1 ústav
21	31 až 50	
17	51 až 100	
11	101 až 150	
4	151 až 200	z toho 1 kancelář
4	201 až 300	z toho 1 ústav
2	301 až 400	
1	401-500	

Počet znalců v odvětví psychiatrie podle krajů ČR

Z evidence vyplývá, že rozložení soudních psychiatrů v rámci republiky je nerovnoměrné, nejméně znalců je v kraji Libereckém, Karlovarském a Pardubickém.

Kraj	Počet znalců v odvětví psychiatrie	Podíl
Praha	40	28 %
Moravskoslezský	18	13 %
Olomoucký	17	12 %
Plzeňský	10	7 %
Jihomoravský	9	6 %
Středočeský	8	6 %
Zlínský	8	6 %
Jihočeský	7	5 %
Ústecký	7	5 %
Královéhradecký	6	4 %
Vysočina	6	4 %
Pardubický	2	1 %
Karlovarský	2	1 %
Liberecký	2	1 %
Celkem	142	100 %

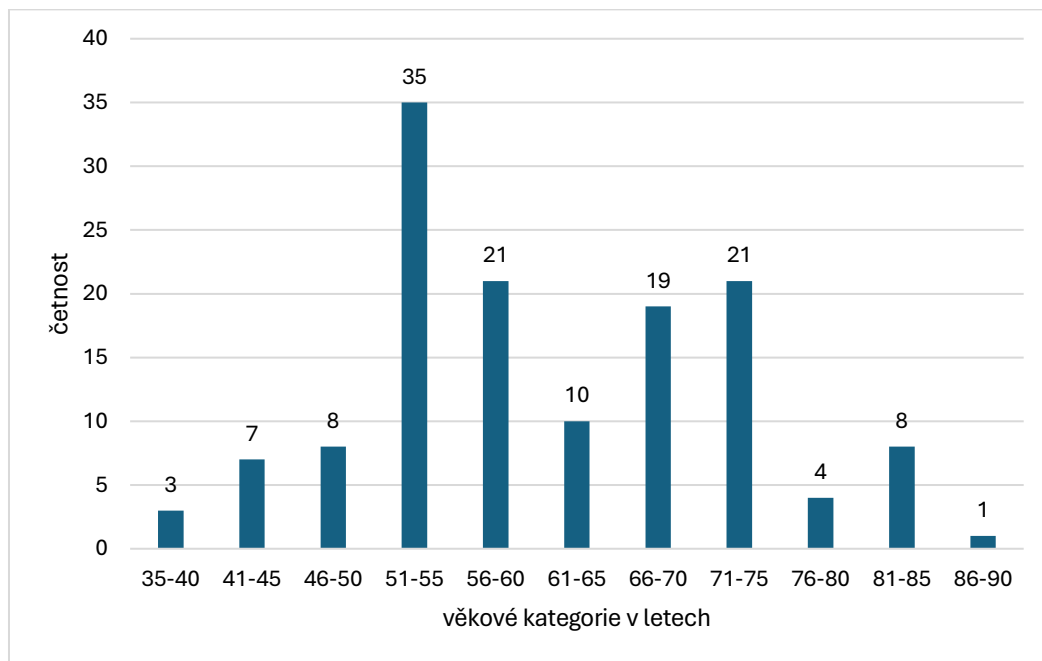

Tabulka níže ukazuje počet obyvatel na 1 znalce v krajích ČR. I z tohoto hlediska jsou na tom nejhůře kraje Pardubický, Liberecký a Karlovarský. Situace ve Středočeském kraji, který zde vychází na 3. místě, je ovlivněna polohou kraje v těsné blízkosti Prahy, kde je koncentrace znalců nejvyšší.

Kraj	Počet obyvatel na 1 znalce
Pardubický	265 280
Liberecký	225 364
Středočeský	181 993
Karlovarský	147 539
Jihomoravský	136 305
Ústecký	115 881
Jihočeský	93 501
Královéhradecký	92 825
Vysočina	86 327
Zlínský	72 593
Moravskoslezský	66 067
Plzeňský	61 337
Olomoucký	37 227
Praha	34 618

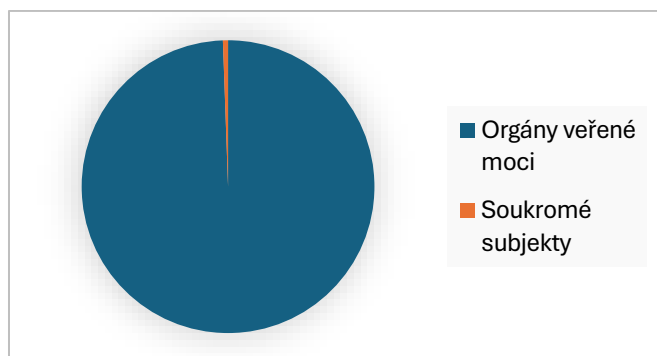
Věkové složení znalců v odvětví psychiatrie

Histogram níže podává přehled o věkovém složení znalců v odvětví psychiatrie v roce 2024. 66 znalců, tedy bezmála polovina ze 137 fyzických osob, je ve věkové kategorii 51 let až 65 let. 39 % znalců, celkem 53, je ve věku 66 až 90 let, tedy v důchodovém věku. Pouhých 18 znalců je ve věkové kategorii mezi 35 a 50 lety. V nejproduktivnějším věku tedy vykonává znaleckou činnost jen 13 % z celkového počtu fyzických osob. Věkové rozložení znalců dokresluje celkově problematickou situaci v tomto znaleckém odvětví.

Zadavatelé posudků v odvětví psychiatrie

Zadavatel	Počet posudků	Podíl
Orgány veřejné moci	7 749	99,4 %
Soukromé subjekty	44	0,6 %
Celkem	7 793	100,0 %

Necelých 69 % znaleckých posudků v odvětví psychiatrie zadávají soudy a státní zastupitelství, více než 30 % Policie ČR, zbývajících zhruba 0,5-1 % připadá na soukromé subjekty.

Věcné zaměření psychiatrických posudků

Níže uvedená data jsou pouze orientační. Vycházejí ze spisových značek soudů nebo policie, uvedených v evidenci znaleckých posudků, které detailně nerozlišují zaměření trestních a civilních řízení. Kromě základního rozdělení na trestní (t) a civilní (c) řízení, jsou zvlášť vedeny spisové značky L, P a Rod, z nichž je možné vyvodit přibližnou informaci o znaleckých posudcích zpracovaných pro účely soudních řízení, v nichž je řešena svéprávnost a opatrovnictví (P), převzetí a držení v ústavech zdravotnické péče (L) a věci dětí (Rod). Lze očekávat, že část těchto typů řízení je vedena pod spisovými značkami t (trestní) nebo c (civilní). Lze pouze odhadovat, že ve věcech bez spisové značky jsou případy řešeny v obdobných poměrech jako u věcí, kde je značka uvedena. Kvalita evidence je ovlivněna způsobem zápisu posudků jednotlivými znalci.

V případě značky „c“ je v předmětu posudku přibližně u 50 % posudků uvedeno, že jde o posouzení „svéprávnosti“, která se dále vyskytuje také v případě značky „P“ (opatrovnictví). Stejně tak v případě značky Rod (věci dětí) mohou být další případy obsaženy u značek „c“ nebo „t“. Z předmětu posudku nelze zaměření posudku často identifikovat, protože zde znalci často uvádějí pouze jméno posuzované osoby bez bližší specifikace zaměření posudku.

Značka (druh věci)	Počet posudků	Podíl
t (trestní)	2 672	34,3 %
c (civilní)	3 065	39,3 %
L (převzetí a držení v ústavech zdravotnické péče)	1 095	14,1 %
P (opatrovnictví)	646	8,3 %
Rod (věci dětí)	7	0,1 %
bez značky	309	4,0 %
Celkem	7 793	100,0 %

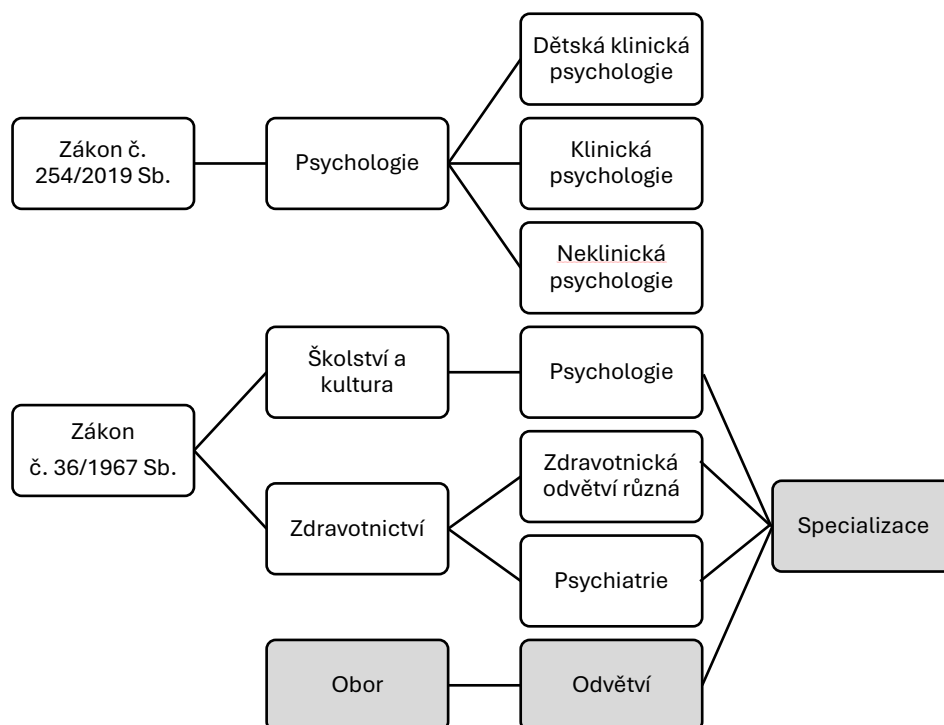
3.4. SOUDNÍ PSYCHOLOGIE

Vyhláška č. 123/2015 Sb., kterou se stanoví seznam znaleckých oborů a odvětví pro výkon znalecké činnosti, nabyla účinnosti dne 1. 6. 2015 a pozbyla účinnosti dne 1. 1. 2021. Podle citované vyhlášky nebyla psychologie znaleckým oborem. Do 31. 12. 2020 se proto psychologové zapisovali do oborů *školsství a kultura* nebo *zdravotnictví*. V oboru *školsství a kultura* byla psychologie jedním z odvětví *psychologie*. V oboru *zdravotnictví* odvětví *psychologie* nebylo a znalci-psychologové byli zapisováni buď do odvětví *psychiatrie*, nebo do *zdravotnická odvětví různá*, přestože nebyli lékaři. Psychologii pak uváděli jako svou specializaci.

Neplatí, že v oboru *zdravotnictví* jsou zapsaní jen kliničtí psychologové a v oboru *školsství a kultura* ostatní psychologové.

S účinností od 1. 1. 2021 stanoví seznam znaleckých oborů zákon č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech a seznam odvětví vyhláška č. 505/2020 Sb., kterou se stanoví seznam znaleckých odvětví jednotlivých znaleckých oborů, jiná osvědčení odborné způsobilosti, osvědčení vydaná profesními komorami a specializační studia pro obory a odvětví. Citovaná vyhláška zavádí samostatný obor *psychologie*, který se dělí na odvětví *neklínická psychologie*, *klinická psychologie* a *dětská klinická psychologie*.

Obrázek níže zachycuje výše uvedené graficky.

Dále používáme pojem „obor psychologie“ pro všechny obory zahrnující psychology a nerozlišujeme, zda jsou zapsaní podle současné či předešlé právní úpravy.

Počty znalců

Ministerstvo spravedlnosti v oboru psychologie v současné době eviduje 117 zapsaných znalců – fyzických osob. Z toho 10 znalců je zapsaných podle současné právní úpravy. Ze znalců, kteří byli zapsaní v době účinnosti zákona č. 36/1967, celkem 14 nesplňuje současnou podmínku ukončeného jednooborového magisterského studia psychologie.

Podle evidence bylo v roce 2024 vypracováno celkem 1518 posudků z oboru psychologie. Ze srovnání počtu zadaných znaleckých posudků (1518) s počtem znaleckých subjektů (117) plyne, že na jeden znalecký subjekt v odvětví psychiatrie připadá 13 posudků. Data zapsaná do evidence ukazují, že rozložení činnosti mezi znalce není rovnoměrné. Podle evidence 48 znalců nevypracovalo posudek žádný a zbylých 69 znalců vypracovalo za minulý rok mezi 1 a 101 posudky s mediánem 17 vypracovaných posudků za rok 2024.

Kromě znalců vykonávajících znaleckou činnost jako osoby samostatně výdělečně činné, mají v oboru psychologie oprávnění k výkonu znalecké činnosti čtyři znalecké ústavy se sídly v Praze, Brně a Českých Budějovicích. Znalecké kanceláře vykonávající znaleckou činnost v oboru psychologie v současnosti neexistují. Ze čtyř zmíněných znaleckých ústavů jeden (Ústřední vojenská nemocnice - Vojenská fakultní nemocnice Praha) vypracoval 34 znaleckých posudků v oboru psychologie, zatímco zbylé nevypracovali žádné.

Znalci dle pohlaví a dosaženého vzdělání

Kategorie	Podkategorie	N	%
Pohlaví	Muž	42	35.9
	Žena	75	64.1
Získané magisterské vzdělání	Univerzita Karlova	59	50.9
	Univerzita Palackého	26	22.4
	Masarykova univerzita	25	21.6
	Jiné	6	5.1
Jednooborový magisterský titul z psychologie	ano	103	88
	ne	14	12
Zapsaný na základě oboru	Psychologie (254/2019)	10	8.5
	Školství a kultura (36/1967)	47 (15)	40.2
	Zdravotnictví (36/1967)	45 (15)	51.3
Vypracoval v roce 2024 alespoň 1 posudek	ano	69	59
	ne	48	41

Z tabulky výše plyne, že 64, 1 % znalců tvoří ženy a takřka přesná polovina znalců (50, 9 %) jsou absolventi magisterského programu na Univerzitě Karlově. Jednooborový magisterský program absolvovalo 88 % znalců. Znalci, kteří nemají jednooborové magisterské vzdělání z psychologie, absolvovali jiné studijní programy, nejčastěji obor učitelství.

Z tabulky dále plyne, že poměr znalců zapsaných do oboru školství a kultura a do oboru zdravotnictví je vyrovnaný (47 a 45). Dohromady 15 znalců je v evidenci jak v oboru *zdravotnictví*, tak v oboru *školství a kultura*. Z tabulky dále plyne, že 48 znalců za rok 2024 nezapsalo do evidence žádný znalecký posudek. Což může znamenat, že žádný posudek v daném roce nevypracovali, nebo že nezapisovali do evidence.

Rozdělení znalců v krajích (bez znaleckých ústavů)

Kraj	Počet znalců	Počet obyvatel na 1 znalce	Počet aktivních znalců	Počet obyvatel na 1 aktivního znalce
Liberecký kraj	1	437 570	1	437 570
Zlínský kraj	2	286 216	2	286 216
Královéhradecký kraj	4	135 646	2	271 292
Pardubický kraj	3	171 506	2	257 259
Vysočina	4	126 006	2	252 013
Jihomoravský kraj	12	98 714	5	236 914
Moravskoslezský kraj	9	130 888	7	168 284
Ústecký kraj	8	99 862	5	159 780
Jihočeský kraj	9	70 783	4	159 262
Středočeský kraj	12	115 569	9	154 092
Karlovarský kraj	3	84 403	2	126 605
Olomoucký kraj	9	70 524	6	105 786
Plzeňský kraj	11	52 610	6	96 451
Hlavní město Praha	30	42 514	16	79 713

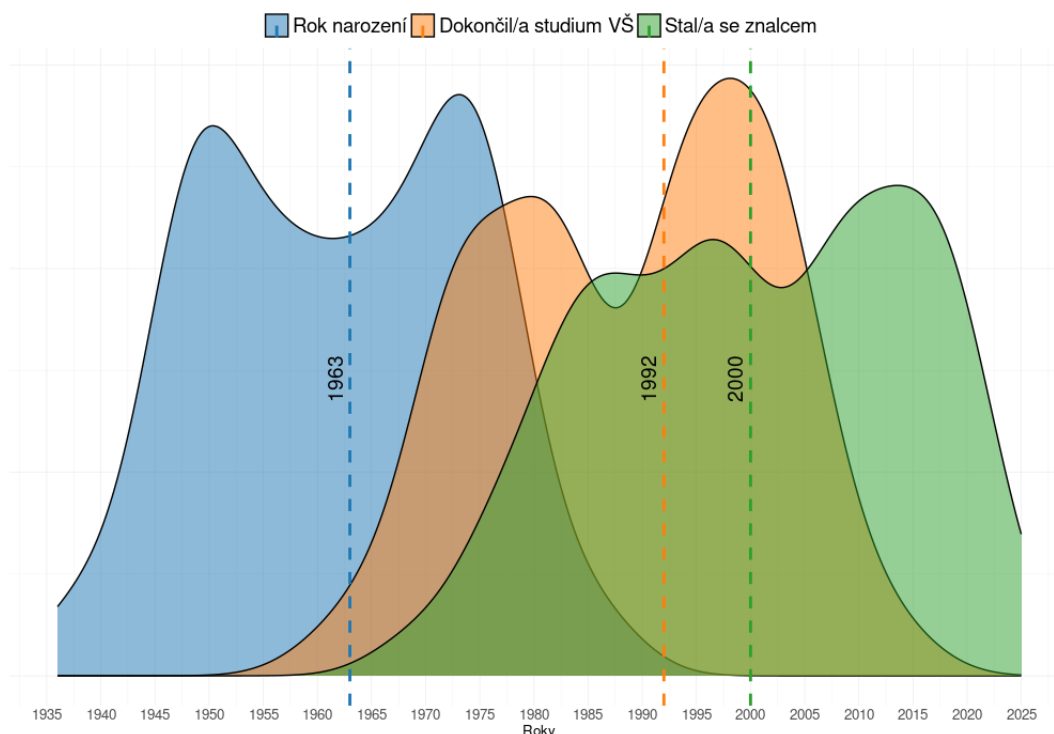
Poznámka: Za aktivního znalce považujeme toho, který v roce 2024 vypracoval alespoň jeden posudek.

Data o krajích vycházejí z adresy sídla znalce, která je uvedena v seznamu znalců. Z tabulky vyplývá, že rozdělení znalců dle krajů není rovnoměrné. V Hlavním městě Praha zároveň působí jeden aktivní znalecký ústav.

Věk a vzdělání znalců

	Průměr	Median	SD	Min	Max
Rok narození	1962	1963	12.2	1936	1987
Dokončil/a VŠ	1989	1992	12.6	1960	2015
Stal/a se znalcem	2000	2000	14.1	1968	2025

Histogram roku narození, dokončení studia a jmenování znalců

Pozn. Přerušované čáry udávají průměrnou hodnotu proměnné

Průměrný věk znalce je 63 let, což je na hranici důchodového věku. Nejmladšímu znalci je 38 let, zatímco nejstaršímu 89 let. Zatímco do roku 2020 byli průměrně jmenováni tři znalci ročně, za posledních 5 let o jmenování požádali celkem dva zájemci. V tabulce a grafu výše jsou tyto hodnoty zpracovány podrobněji.

Podněty a oznámení na znalce v oboru psychologie

V roce 2024 přijal odbor soudních znalců a tlumočnicků celkem 20 podnětů a oznámení k zahájení řízení z moci úřední. Z toho v 15 případech směřoval podnět proti znaleckému posudku a napadaný posudek byl součástí podnětu.

Rozdělení došlých podnětů a oznámení podle znaleckého oprávnění a podatele

Kategorie	Podkategorie	N	%
Oprávnění znalce	Školství a kultura	10	67
	Zdravotnictví	5	33
Oznamovatel	Soud	1	7
	Státní zastupitelství	2	13
	Posuzovaný/právní zástupce	12	80
Zadavatel posudku	Soud	8	53
	Policie	4	27
	Soukromý zadavatel	3	20

Jak je vidět z tabulky výše, dvě třetiny podnětů směřovaly proti znalcům zapsaným v oboru *Školství a kultura*, zatímco proti činnosti znalců zapsaných podle nové právní úpravy nebyly podány žádné podněty. Většina (80 %) podnětů přišlo ze strany posuzovaných. Z tabulky dále plyne, že z doručených podnětů přibližně polovina (53 %) směřovala proti posudkům, jejichž zadavatelem byl soud. Tato skutečnost může odpovídat celkovému rozložení posudků dle zadavatelů.

Metody používané v posudcích aplikované na dospělou populaci

Metoda	Kategorie	N (z 15 posudků)
Test kresby stromu (Baum test)	projektivní metoda	6
Test ruky	projektivní metoda	6
EPQ-R/IVE/EOD (Eysenckovy dotazníky)	dotazník	4
ROR (Rorschachův test)	projektivní metoda	4
MMPI2	dotazník	3
Woodworth-Mathews	dotazník	3
CAQ (Dotazník klinické analýzy)	dotazník	2
FPI (Freiburský osobnostní dotazník)	dotazník	2
Lüscherův barevný test	projektivní metoda	2
N5 (Neurotický dotazník)	dotazník	2
Nedokončené věty	projektivní metoda	2
NKP (Test verbální fluence)	výkonový test	2
PSSI (Inventář stylů osobnosti a poruch osobnosti)	dotazník	2
Ravenovy progresivní matice	výkonový test	2
SCL-90-S	dotazník	2
TIP (test intelektového potenciálu)	výkonový test	2
Zulligerův test	projektivní metoda	2
16PF (Šestnáctifaktorový dotazník osobnosti)	dotazník	1
AVLT (Paměťový test učení)	výkonový test	1
KIT (Krátký inteligenční test)	výkonový test	1
Kresba postavy (DAP)	projektivní metoda	1
NEO-FFI	dotazník	1
OTIS (Intelektová zkouška)	výkonový test	1
SPARO	dotazník	1
TAT (Tematicko apercepční test)	projektivní metoda	1
TBSD (Test barevně sémantického diferenciálu)	projektivní metoda	1
TCI (Temperament and Character Inventory)	dotazník	1
Test tří přání	projektivní metoda	1
Test životních událostí	dotazník	1
TKO (Test kognitivního odhadu)	výkonový test	1
TMT (Trail making test)	výkonový test	1
VMT (Vídeňský maticový test)	výkonový test	1
WAIS-R (Zkrácená forma WAIS)	výkonový test	1

Poznámka: Číslo udává, v kolika posudcích byla metoda aplikována.

Tabulka výše uvádí metody, které byly aplikovány v posudcích, proti nimž směřovaly doručené podněty. V tabulce nejsou zahrnuty metody pozorování a rozhovor, které byly standardně součástí všech posudků.

Projektivní metody byly nejčastěji používaným nástrojem. Z 15 analyzovaných posudků pouze jeden neobsahoval žádnou projektivní metodu.

Část metod uvedených v tabulce není v českém prostředí validována, standardizována, nemá aktuální normy, nebo jde přímo o metody zdiskreditované (např. Baum test, Lüscherův barevný test nebo SPARO).

Metody použité na dětské populaci

Metoda	Kategorie	N (z 5 posudků)
Test rodinných vztahů Anthony-Bene	projektivní metoda	4
Baum test (test kresby stromu)	projektivní metoda	3
HSPQ (Osobnostní dotazník pro mládež)	dotazník	2
Kresba rodiny	projektivní metoda	2
Lüscherův barevný test	projektivní metoda	2
Nedokončené věty	projektivní metoda	2
Test ruky	projektivní metoda	2
B-JEPI (Eysenckův osobnostní dotazník pro děti)	dotazník	1
Gesellova vývojová škála	výkonový test	1
ROR (Rorschachův test)	projektivní metoda	1
Test tří přání	projektivní metoda	1
Začarovaná rodina	projektivní metoda	1

Poznámka: Číslo udává, v kolika posudcích byla metoda aplikována.

Obdobně při práci s dětskou a dospívající populací byla v posuzovaném vzorku patrná dominance projektivních metod, jak plyne z tabulky výše. I zde byly metody pozorování a rozhovoru součástí všech posudků.

4. ZÁVĚR

Rok 2024 byl při naplňování povinností vyplývajících ze ZnalZ pro oddělení metodiky a dohledové agendy znalců a tlumočnicků odboru soudních znalců tlumočnicků obdobím intenzivní činnosti.

Bylo přijato 265 nových podnětů a oznámení na znalce, zahájeno celkem 64 přestupkových řízení a 78 rozhodnutí o přestupku nabylo právní moci. Nejčastěji řešeným přestupkem bylo porušení povinnosti vykonávat znaleckou činnost s odbornou péčí.

Oddělení je stále zatíženo nedodělkami z minulých let. V roce 2024 se nejvíce vydaných pravomocných rozhodnutí vztahovalo k věcem napadlým v letech 2022 a 2023.

Z elektronické evidence znaleckých posudků vyplývá, že v roce 2024 bylo zadáno kolem 100 tisíc posudků, přičemž nejvytíženějšími obory byly ekonomika a zdravotnictví. Zvláštní pozornost zasluhuje odvětví psychiatrie a psychologie, kde se ukazuje nerovnoměrné rozložení činnosti mezi znalce a nedostatek odborníků v některých regionech.

Zjištěné skutečnosti potvrzují zejména potřebu průběžné metodické podpory znalců, podpory získávání nových znalců v oborech a odvětvích, kde je znalců nedostatek, a také podpory kvality elektronické evidence posudků.

Výše uvedené je východiskem pro pokračování aktivit v agendě na úseku soudních znalců pro nadcházející období.